

Svetski dan borbe protiv raka- 4. februar 2026.

05.02.2026

Svetski dan borbe protiv raka obeležava se 4. februara

čijom sveta, sa ciljem podizanja svesti o značaju prevencije, ranog otkrivanja i lečenja malignih bolesti, kao i pružanja podrške obolelima i njihovim porodicama.

Â

U periodu od 2025. do 2027. godine, Svetski dan borbe protiv raka obeležava se u okviru trogodišnje globalne kampanje pod sloganom "Jedinstveno povezani". Kampanja naglašava značaj pacijenta i njegovih jedinstvenih potreba kao ključnog dela javnozdravstvenih aktivnosti, naglašavajući individualni aspekt borbe sa malignim bolestima. Tokom 2026. godine, kampanja nastavlja da razvija pristup koji ističe da svaka osoba pogođena rakom ima sopstveno iskustvo, različite potrebe i izazove.

Â

Rak predstavlja jedan od vodećih globalnih javnozdravstvenih izazova, sa rastućim opterećenjem i izraženim regionalnim nejednakostima u obolevanju i umiranju

U 2022. godini u svetu je registrovano oko 20 miliona novih slučajeva raka i 9,7 miliona smrtnih ishoda. Procene ukazuju da tokom života jedna od pet osoba oboli od raka, dok jedan od devet muškaraca i jedna od dvanaest žena umru od neke maligne bolesti. Najveće opterećenje rakom zabeleženo je u Aziji, dok Evropa, sa manjim udelom u svetskoj populaciji, beleži nesrazmerno visok udeo u obolevanju i umiranju. Ove razlike ukazuju na značajnu ulogu dostupnosti prevencije, ranog otkrivanja i lečenja.

Â

Rak pluća, dojke i debelog creva vodeće su lokalizacije i u obolevanju i u umiranju. Rak pluća predstavlja vodeći uzrok smrti od raka kod oba pola, dok rak grlišta materice i dalje ostaje značajan javnozdravstveni problem u pojedinim regionima sveta.

Â

Projekcije ukazuju da će do 2050. godine broj novoobolelih od raka porasti za 77%, što dodatno naglašava potrebu za sistemskim pristupom prevenciji, ranom otkrivanju i lečenju.

U uslovima rastućeg globalnog

opterećenja rakom, uključivanje iskustava osoba koje žive sa rakom u kreiranje programa predstavlja važan korak ka unapređenju kvaliteta i dostupnosti zdravstvene zaštite.

Â

Institut za javno zdravlje

Srbije – Dr Milan Jovanović Batutić, uz podršku Ministarstva zdravlja, zajedno sa mrežom instituta i zavoda za javno zdravlje, sprovodi kontinuirane promotivno-edukativne aktivnosti usmerene na informisanje stanovništva, podsticanje preventivnog ponašanja i pravovremeno javljanje lekaru radi ranog otkrivanja i lečenja malignih bolesti.

Â

Prevenција i rano otkrivanje malignih bolesti

Â

Prevenција predstavlja ključni element u borbi protiv malignih bolesti. Procene pokazuju da se čak do 40% slučajeva raka može sprečiti usvajanjem zdravih životnih navika, kao što su prestanak pušenja, umerena konzumacija alkohola, redovna fizička aktivnost, pravilna ishrana, održavanje zdrave telesne mase, zaštita od prekomernog izlaganja suncu i sprečavanje infekcija koje mogu dovesti do razvoja raka.

U slučajevima kada do bolesti ipak dođe, rano otkrivanje značajno povećava mogućnosti uspešnog lečenja i poboljšava ishod bolesti. U Republici Srbiji doneti su nacionalni programi za skrining raka dojke, raka grlišta materice i raka debelog creva, koji imaju za cilj smanjenje obolevanja i umiranja od ovih malignih bolesti